

Zelei Miklós

Feltámadás

Az alapok lerakásánál csökkentlító lett, a kibontakozáskor nagyothalló, az újakezdés tolokocsiba vitte, most a sírját rabolták ki. Szegény anya! Ötmilliósi kriptá. És elvitték belőle a kávéfőzőt, hét rúd szalámit, kolbászt, két kiló szalonnát, a karosszékeket, a lámpát, a kisasztalt, az evőeszközt, a televíziót, ez a legborzasztóbb. De még a lábtörőt is. Mindent, amit mozdítani lehetett, volt lent egy kis birkapörkölt még, azt is lábasostul. Van sejtése a tettesekről, de a nyomozás a rendőrség dolga.

Három éve készült el a kriptájuk, két teherautó sóder ment az alapokba, fekete gránit fedőlapok, örökmécses, kovácsoltvas koszorúállvány. Fölül barokk kápolna, bramac a teteje. Nincs is másik hasonló a nagyfalusi temetőben. Ez nem hivalkodás, pusztán tény. A tető körül vörösréz esőcsatorna, alatta angyalok, szentek stukkjója, az ajtó fölött felirat: a Fehér család nyughelye. A falu közepéről látni a bramac cserepeket. Már a műsorúságukat is odahordja a postás.

De a történet messzebből indul. Négy évvel ezelőtt megbetegedett a felesége, kórházba be, kórházból ki, három műtétet is végrehajtottak rajta, már attól félt, hogy meghal, mielőtt láthatná a sírhelyét. Egyre csak sürgette, hogy intézkedjen, csináltassa.

Kiballagott a temetőbe, és a kapu közelében keresett helyet, hogy amelyikük később megy el, könnyebben megtalálhassa, és elhelyezhesse kegyeletének virágait. Szomorúan indult haza, mert ilyen helyet nem talált.

A kapuból, talán isteni sugallatra, még egyszer visszanézett, és látta a helyet. Szinte kiáltotta, itt vagyok! Itt vagyok! Igen! És valósággal futott visszafelé, többször is körüljárta, boldogan szemlélgette, ez az, megtalálta! Marinkay Aladár apát plébános, igazolt 1848-as honvéd hadnagy sírja és a bejárati út között pontosan elférnek ők is. Ahogy csak bírt, igyekezett a polgármester úrhoz az ő nagy kérésével, mert mire kiért a temetőkapun, már tudta, nem közönséges síremlék lesz ott, hanem kriptá. Amilyen Purgly Viviennek is van a temető közepén. Csak sokkal szebb.

Ez nem kérés, Fehér bácsi, mosolygott a polgármester úr. Nagyfaluban emberemlékezet óta mindenki maga választhatja meg a sírhelyét. Arra a helyre százötven éve senki se akart temetkezni, ha maguknak az tetszik, abba még én se szólhatok bele! A szomszéd szobában meg tetszik váltani, és mehet a projekt.

Micsoda lelkiállapot volt az. Építtetni kezdte a kriptájukat, ásatni a pincét a sírhelyeiknek, közben vagy negyvenszer beutazott anyához a kórházba, nyugtatta, vigasztalta, mindannyiszor lelket öntött belé, hogy szép lesz, gyönyörű lesz. És szárnyalt a képzelete, ábrándozott, új meg új ötletei születtek, ugyanakkor félt is, tényleg olyan lesz-e, amelyet lelki szemével maga elé képzelt. Tényleg felépül-e időben? Tényleg tetszeni fog-e anyának? És mit szólnak majd az emberek? Mert anya azt mondta, hogy el fogják tőlük irigyelni azt a sírhelyet. Nagyfalusi szolid, megbecsült lakói. Ötvenöt éve élnek anyával békességben, szeretetben, soha senkinek nem ártottak, rosszat senkiről nem mondtak, végigdolgozták az életüket, egyetlen fiukat tisztességben fölnevelték.

De megfélemezett minden bajjáról, amikor a kriptá végére tető alatt volt. Azt a pénzt el lehetett volna venni, utazgatni, tenger, Balaton, szórakozóhelyre járni, elcigányozni, kártya, kávé, zenebona, öltözet ruhákra költeni, lakkcipőkre. Meg is van most a tisztesség gyümölcse.

Anya már egy hete otthon feküdt, ám nem vitte ki addig, amíg nem volt minden, de minden tökéletes. Szálldosott a lelke, és óránként talált még valami szépíteni, még valami csinosítani valót, amíg egy napsütötte nyári reggelen végre azt nem mondhatta, gyere anya, viszlek a temetőbe.

Várj, papa, akkor én magam, önállóan. És anya az ágy szélére küzdötte magát, fölült, föltette a szemüveget, amelyből a bal üveget kivették. A jobb szemével így már látott is egy kicsit, és föl tudta tenni az egyik kontaktlencsét. Már is le a szemüveget, s jöhet a másik lencse is, jó reggelt, Nagyfalusi! Betette a nagyothalló-készüléket, jó reggelt, madárdal! A mankóba kapaszkodva fölemelkedett, behuppant a tolokocsiba, jó reggelt, messzeség. Papa, mehetünk! És a konyhában még gyorsan becuppantotta a műfogsort, hogy kirakatból mosolyogjon a világra.

Ahogy befordultak a nagyutcán, már látszott a bramac. Anya, ki tudod venni, azt a tetőt? Az a mi várunk.

Papa, ez nagyon szép.

Az elismerés megsokszorozta a teherbírását. Hajrá, frissebben, gyerünk! Izomerőt, testet a lélekbe. Csinálj úgy, mintha élnél, öreg! És valósággal átröpítette a tolokocsit Nagyfalun.

Itt minden olyan szép, mondta anya, amikor a kriptá előtt megálltak, és a lépcsőn segítség nélkül mankózott föl, mindent körüljárt, megnézett, a zsebéből előrántott egy törölruhát, és hol itt, hol ott talált még valami törölni, fénysíteni valót, aztán lement a pincébe. Itt mindnyájan együtt vagyunk, kiáltott fel, és elragadtatva olvasta a fekete kőlapra aranybetűkkel vésett neveket, a sajátját, az uráét, a fiukét, a fiuk feleségének a nevét, és az unokáét. De volt még hely a majd megszületőknek is. A fiuk, aki építész, maga is megnézte, és szakmailag is nagyszerű munkának nevezte. Anyuka, ez igen, ez a kriptá bárhol a világon megállná a helyét! És papa elérzékenyült a voltaképp neki szóló dicsérettől.

Milyen kár, hogy itt kint nincs valami ülőalkalmatosság, mondta anya, és kiült a kriptá elé a tolokocsiba, gyönyörködött a vadonatúj épületben. Papa vele szemben, a lépcsőn helyezkedett el, s úgy elment az idő, hogy ott érte őket a déli harangszó. Ilyenkor már ebédelni szoktunk! De kár, hogy az ebédet nem hoztuk ki, mondta anya, és hazaindultak. Papa pedig már a délutáni szundikálás után fuvar fogadott, kivitt két kis karosszéket, meg egy asztalkát. Másnap már a kriptában ebédeltek. És a következő nap megint.

Minden reggel kivitték magukkal egy-egy újabb szükséges tárgyat, egy hét múlva már otthonos lett a kriptá. A naponta oda-vissza megtett útnak, a rendezkedésnek, munkálkodásnak a kriptában olyan jó hatása volt rájuk, hogy feltámadtak, s papa ekkor nagy lépésre szánta el magát: behúzatta az áramot. Az igazi honfoglalás azonban mégiscsak az volt, amikor elhatározták, hogy tartós élelmiszert is visznek ki, és papa egy szép napon kezében a rúd szalámikat egyensúlyozva lement a keskeny lépcsőkön a pincébe, és szép sorjában a kovácsoltvas koszorúállványra akasztgatta őket. Testerősítőnek egy fél oldal szalonnát is melléjük lógatott, az egyik sarokba pedig eldugta a kisüstijét. Fönt a kápolnarészt többször is átrendezték, mire sikerült belakni végre. Az oltáron helyezték el a tévét, szemben a karosszékeket, az asztalkát. Reggelente sietni kellett, hogy a kriptában és körülötte mindent elvégezzenek, s mire világitani kezd a képernyő, és Angelina megjelenik a hacienda előtt, már a helyükön ülve fogadják.

És akkor ilyen csúnya munkát csináltak velük! Ahogy ma reggel kiértek a temetőbe, a kriptá ajtaja tárva-nyitva volt, a zár felfeszítve, összetörve. És az a sok érték, amit rengeteg munkával, gondossággal odavitték, mind eltűnt.

Kirabolták a sírunkat! De anya nem válaszolt. Sóbálvánnyá meredt a tolokocsiban, s úgy bámulta a barbár betörés nyomait.

Gyászban mentek végig a falun, be a rendőrségre, ahol nagyon rendesen, együttérzően viselkedtek velük, megígérték, hogy

földerítik a tetteseket. És azt tanácsolták, hogy szereltesse nek föl riasztót.

Az ebédet otthon fogyasztották el, némán ültek, papa néha elindult, körbejárt, kitolta anyát az udvarra, aztán vissza. Nem találták a helyüket, nem tudták, mit tegyenek, mit mondjanak. De estére visszatért a lelki nyugalomuk. Az elmúlt három évben új élet költözött beléjük, ami nem hagyta, hogy ez a gyalázat végképp leteperje őket. És megfogadták, hogy holnap újakezdi. Ha kilencszer kirabolják a sírjukat, ők kilencszer berendezik.

Ellenség

Kibiztosított géppisztollyal kísért az öröm, hóban-sárban, árkon-bokron, vízmosásokban, hágókon, másodosztályú közutakon, autópályán, nyüzsgő falvakon, forgalmas városokon keresztül. Éppen Miskolcra értünk, ahol rendkívüli hómunkások küszködtek lucskos forintjaikért, amikor rám kiáltott, állj! Pedig már azt hittem, sose lesz a vonulásnak vége. Boldogan sóhajtván álltam meg, pontosan Budapest közepén, a Váci utcában, ahol viszont kora tavasz volt. Egy fához egy szép, fényes ásó volt támasztva. Az őr rámutatott, áss. A helyet is mutatta, ott, a Stúdió könyvesbolt portálja előtt.

Vége! És ázni kezdtem, szakszerű, akkurátus sirt. Káromkodva kerülgetek a sétálóknak. Gondoltam, már benne is fogok maradni a sírban, de amikor elég mély volt, az őr intett, hogy kifelé. Kimászok, pedig nem kellett volna engedelmessé válnom neki, hiszen mit tehet, ha nem mászik ki? Ugyanazt, amit akkor, ha mégis. Lelő, aztán bemegy esetleg a boltba, és soppingol. A könyvesboltokban mostanában kitűnő, nagy hatású fegyvereket kapni, még kedvezményt is adnak, csak vigyél. Az őr azonban a sír szélére állt, elővette a pisztolyát, a halántékához szorította, és ebben a pillanatban arra riadtam fel, hogy csönget valaki, majd iszonyú ordítás közepette vadul püföli a bejáratot. Kimászok az ágyból, és ajtót nyitok.

– Jó reggelt.

– Mi az? Meg se ismered? kérdezte, de ezt is olyan ordítva, mintha az utca túloldalán állt volna, nem bent a lépcsőházban.

– Dehogynem. Az előbb akartál öngyilkos lenni.

– Ezt! – szemléltette lendületesen a mutatószó jelentésének pillanatnyi változását. – Pont fordítva. Én vagyok a te ellenséged! Téged akartalak szítává löni, csak eltűntél az utolsó pillanatban.

– Igen?

– De most megvagy.

– Gyere be.

Eleget tett az invitálásnak, ordítva, csapkodva bejött, rugdosta a bútorokat.

– Teszek föl kávét mondtam.

– Nem kávézni jöttem!

– Megisszuk, aztán összekészülünk, és megyünk csukázni.

– Mi van? – kérdezte, a döbbenettől teljesen lehalkulva.

– Estére megsütjük karikáskrumplival. Az kurva jó tud lenni.